

Article Info/Makale Bilgisi

Received/Geliş: 11.09.2020 Accepted/Kabul: 21.09.2021 Published/Yayınlama:
30.10.2021

Destek Eğitim Odalarına İlişkin Hazırlanmış Lisansüstü Tez Çalışmalarına Genel Bir Bakış

İsmail YILMAZ¹, Elvan YILMAZ², Behsat SAVAS³

Öz

Okullardaki özel eğitim uygulamalarının en yaygın şekli destek eğitim odalarında eğitim verilmesidir. Çalışmanın amacı 2020 yılı sonuna kadar destek eğitim odalarına ilişkin hazırlanmış lisansüstü tez çalışmalarının çeşitli değişkenlere göre analizini yapmaktır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden sistematik derleme yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda Ulusal Tez Merkezi üzerinden belirlenen anahtar sözcüklerle tarama yapılmıştır. Tarama sonucunda 102 tez çalışmasına ulaşılmıştır. Araştırmacılar tarafından belirlenen dahil etme kriterleri dikkate alınarak tez çalışmaları değerlendirilmiş ve dahil etme kriterlerini sağlayan 30 tez çalışması incelemeye alınmıştır. İncelenen tez çalışmalarının yayın yılı, tez türü, tez çalışmasının konusu, kullanılan yöntem, katılımcıların türü ve sayısı ile tez çalışmalarında bulunan ortak sonuçlar ayrıntılı olarak analiz edilmiştir. Çalışmanın güvenilirliğini arttırmak için tüm tez çalışmaları üç araştırmacı tarafından ayrıntılı olarak incelenmiştir. İncelemeye alınan tez çalışmaları araştırmacılar tarafından ortak belirlenen kontrol listesine göre değerlendirilmiş tespit edilen ortak sonuçlarla araştırmanın bulguları oluşturulmuştur. Destek eğitim çalışmaları konusunda okul yönetimlerinin gereken desteği sağladığı, ancak destek eğitim odalarında görev yapan öğretmenlerin yeterliklerinin sınırlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Destek eğitim odalarının fiziki imkanlarının, eğitim ortamlarının, eğitim materyallerinin ve ders araç gereçlerinin yetersiz olduğu anlaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Destek Eğitim Odaları, Destek Oda, Kaynak Oda

A General Overview Of The Prepared Graduate Thesis Studies Related To Support Training Rooms

Abstract

The most common form of in-school special education practices is to provide education in support training rooms. The aim of this study is to conduct a comprehensive analysis of the graduate thesis studies prepared for support training rooms according to various variables by the end of 2020. In this study, systematic compilation method was used from qualitative research methods. In this context, the keywords determined through the National Thesis Center were scanned. Thesis studies were evaluated taking into account the inclusion criteria determined by the

¹ Müdür Yardımcısı, Naşide Halil Gelendost İlkokulu, Isparta, Türkiye, ismailylmz32@gmail.com

² Öğretmen, Balcı İlkokulu, Isparta, Türkiye, lvn_gs@hotmail.com

³ Doç. Dr., İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, Türkiye, behsat.savas@idu.edu.tr

researchers and 30 thesis studies that met the inclusion criteria were examined. The year of publication of the thesis studies examined, the type of thesis, the subject of the thesis study, the method used, the type and number of participants and the common results in the thesis studies were analyzed in detail. In order to increase the reliability of the study, all thesis studies were examined in detail by 3 different researchers. The thesis studies examined were evaluated by the researchers according to the control list determined jointly and the findings of the study were formed with the common results found by 3 researchers. It has been concluded that the school administrations provide the necessary support for support education studies and that the teachers working in the support training rooms are not sufficiently expert. It is understood that the physical facilities, educational environments, educational materials and course equipment of the support training rooms are inadequate.

Keywords: Support Training Rooms, Support Room, Resource Room

1.GİRİŞ

Dünya üzerinde yaşayan tüm bireylerin eğitim hakkı Birleşmiş Milletler tarafından güvence altına alınmıştır. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 26. maddesinde “*Herkes eğitim hakkına sahiptir. Eğitim, en azından ilk ve temel eğitim aşamasında parasızdır. İlköğretim zorunludur.*” ifadesi yer almaktadır (Birleşmiş Milletler, 1948). Bununla birlikte Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda 20 Kasım 1989’da benimsenen Çocuk Hakları Sözleşmesi’nin 28. maddesinde “*Taraf devletler çocuğun eğitim hakkını kabul eder ve bu hakkın fırsat eşitliği temeli üzerine tedricen gerçekleştirilmesi görüşünü benimser.*” ifadesi bulunmaktadır (Birleşmiş Milletler, 1989). Ülkemizde, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi 27 Mayıs 1949’da 7217 sayılı resmi gazetede yayınlanmıştır. Çocuk Hakları Sözleşmesi ise 27 Ocak 1995’de 22184 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ayrıca ülkemizde eğitim hakkı anayasal olarak güvence altına alınmıştır. Anayasamızın 42. maddesinde “*Kimse eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır. Devlet durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır.*” ifadeleri yer almaktadır (TC Anayasası, 1982). Bununla birlikte 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’nun 7. maddesinde “*İlköğretim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır.*” ifadesi yer almaktadır (MEB,1973).

Özel eğitim gereksinimi olan öğrencilerin eğitim hakkından en üst seviyede yararlanmalarını sağlamak üzere ülkemizde çeşitli yasal düzenlemeler yapılmıştır. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’nun 8. maddesinde “*Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır.*” ifadesi yer almaktadır. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu’nun 12. maddesinde “*Mecburi ilköğrenim çağında buldukları halde zihnen, bedenen, ruhen ve sosyal bakımdan engelli olan çocukların özel eğitim ve öğretim görmeleri sağlanır.*” ifadesi yer almaktadır (MEB,1961). 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin 4. maddesinde “*Özel eğitim gerektiren tüm bireyler, ilgi, istek, yeterlilik ve yetenekleri doğrultusunda ve ölçüsünde özel eğitim hizmetlerinden yararlandırılır.*” ifadesi yer almaktadır. Aynı kararnamenin 24. maddesinde ise “*Resmi ve özel okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim okulları ile yaygın eğitim kurumları; kendi çevrelerindeki özel eğitim*

gerektiren bireylere özel eğitim hizmetleri sağlamakla yükümlüdürler. Söz konusu okul ve kurumlarda, özel eğitim gerektiren bireylerin eğitim öğretim görmelerini sağlamak üzere gerekli tedbirler alınır.” denilmektedir (MEB, 1997). Bununla birlikte özel eğitim sürecini daha etkin şekilde yürütmek üzere Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü faaliyetlerine devam etmektedir.

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği 7 Temmuz 2018’de 30471 sayılı resmi gazetede yayınlanarak güncellenmiştir (MEB, 2018). Bu yönetmeliğe göre özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler Milli Eğitim Müdürlükleri bünyesinde kurulan Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu kararları doğrultusunda eğitimlerini kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla sürdürürler. Okul içi özel eğitim destek hizmetleri üç şekilde sağlanmaktadır. Bu hizmetler: Destek eğitim odası (kaynak oda), sınıf içi yardım ve özel eğitim danışmanlığıdır. Özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler bu destek eğitimi akranlarıyla aynı sınıfta veya özel eğitim sınıflarında tam zamanlı veya yarı zamanlı olarak sürdürebilir. Yönetmeliğin 25. maddesi destek eğitim odaları hakkındadır. Bu maddeye göre destek eğitim odasında bire bir eğitim esastır. Bununla birlikte aynı seviyede bulunan öğrenciler için en fazla üç öğrenciden oluşacak şekilde grupta eğitim yapılabilir. Destek eğitimde özel eğitim öğretmenleri, sınıf öğretmenleri, okul öncesi öğretmenleri ve branş öğretmenleri görevlendirilebilir, okul yöneticileri ders veremez. Öğrencilere verilebilecek haftalık ders saati sayısı öğrencinin sınıf seviyesindeki haftalık ders saatinin %40’ını aşamaz. Destek eğitim odasındaki dersler; okulun ders saatleri içinde, ders saatleri dışında veya hafta sonu yapılabilir.

Destek eğitim odası ilk zamanlarda kaynaklarda ve yönetmeliklerde “kaynak oda” olarak ifade edilmiştir. 18 Ocak 2000 tarihli özel eğitim hizmetleri yönetmeliğinde kaynak oda ifadesi yer almaktadır. 2000 yılındaki yönetmelikteki *kaynak oda* ifadesinden 2004 yılında *destek eğitim odası* ifadesine geçiş yapılmaya başlanmıştır. 2006 yılındaki Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği’nde *kaynak oda* ifadesi tamamen kaldırılmış sadece *destek eğitim odası* ifadesine yer verilmiştir (Yazçayır, 2020). Kaynaklarda destek eğitim odasının çeşitli tanımları bulunmaktadır Destek Eğitim Odası”, okul ve kurumlarda, kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamaları kapsamında yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte aynı sınıfta eğitimlerine devam eden özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin sunulan eğitim hizmetlerinden en üst düzeyde yararlanmaları amacıyla özel araç- gereçler ile eğitim materyalleri sağlanarak oluşturulmuş eğitim ortamlarıdır (MEB ORGM, 2019). Destek eğitim odası kaynaştırma eğitimine devam eden özel gereksinimli ve üstün yetenekli öğrencilere özel eğitim desteği vermek amacıyla, okul bünyesinde hazırlanmış gerekli materyallerle donatılmış odalardır (Özbey, 2009). Destek eğitim odası normal sınıf bünyesinde eğitim gören özel eğitime ihtiyaç duyan öğrenciler için eksiklik gösterdikleri ya da ek çalışmaya ihtiyaç duydukları alanlarda sınıf ortamı dışında sağlanan destek hizmet türüdür şeklinde tanımlanmaktadır (Batu ve Kırcaali İftar, 2010).

Ülkemizde özel eğitime verilen önemin artmasıyla birlikte destek eğitim odalarının önemi de artmıştır. Özellikle son yıllarda okullarda bulunan destek eğitim odalarının sayısı hızla artmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından destek eğitim odalarının standartları yeniden belirlenmiş ve tüm destek eğitim odalarının belirlenen yeni standartlara uygun hale getirilmesi yönünde çalışmalar yürütülmektedir. Destek eğitim odalarının fiziki koşulları, destek eğitim odasının donanımında neler bulunması gerektiği ve destek eğitim odalarında bulunması gereken materyal listeleri Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından belirlenmiştir. Destek eğitim odaları hakkında Milli Eğitim Bakanlığı 2019 yılının başında standartlara uygun olarak hizmet veren 33 ilde 79 destek eğitim odası bulunduğunu, yapılan çalışmalarla destek eğitim odası sayısını hızla arttırdıklarını belirtmiştir. 2020 yılı itibari ile ülkemizde 81 ilde toplam 400 destek eğitim odası bulunmaktadır. Her ilde en az bir destek eğitim odası olmak üzere İstanbul'da 35, Ankara'da 25, İzmir'de 15 destek eğitim odası bulunmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı destek eğitim konusunda kararlı olduklarını ve bu konudaki çalışmaların artarak devam edeceğini belirtmiştir (www.hurriyet.com.tr, 05/05/2021 tarihinde erişildi). Bu durum destek eğitim odalarının ilerleyen yıllarda da öneminin artarak devam edeceğini ortaya koymaktadır. Bu nedenle araştırmada destek eğitim odalarına odaklanılmıştır.

Çalışmada özel eğitim hizmetlerinin vazgeçilmez bir parçası olan destek eğitim odaları üzerine 2020 yılı sonuna kadar hazırlanmış olan lisansüstü tez çalışmaları incelenmiştir. Böylece destek eğitim odaları üzerine hazırlanmış lisansüstü tez çalışmalarının genel bir görünümü ortaya konularak yapılacak yeni çalışmalar açısından yol gösterici bir kaynak çalışma ortaya konmaya çalışılmıştır. Destek eğitim odalarının sayısı ve öneminin yıllar geçtikçe arttığı düşünüldüğünde bu alanda yapılmış lisansüstü tez çalışmalarının ayrıntılı olarak irdeleyen böyle bir çalışmanın yapılmış olmasının önemi ortaya çıkmaktadır. Bu alanda son yıllarda hazırlanan akademik çalışmalarda görülen artış da bu alanın önemini ve yapılan bu çalışmanın değerini ortaya çıkarmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Çalışmanın amacı destek eğitim odaları üzerine Türkiye'de 2020 yılı sonuna kadar hazırlanan lisansüstü tez çalışmaları üzerinde kapsamlı betimsel analizler yaparak bu çalışmaları çeşitli değişkenlere göre incelemektir.

Bu amaçla aşağıdaki sorulara yanıt aranmaktadır:

1. Destek Eğitim Odası üzerine hazırlanan tezlerin yıllara ve lisansüstü eğitim düzeyine göre dağılımı nasıldır?
2. Destek Eğitim Odası üzerine hazırlanan tezlerin konusuna göre dağılımı nasıldır?
3. Destek Eğitim Odası üzerine hazırlanan tezlerde kullanılan araştırma yöntemine göre dağılımı nasıldır?

4. Destek Eğitim Odası üzerine hazırlanan tezlerin katılımcı türü ve katılımcı sayısına göre dağılım nasıldır?
5. Destek Eğitim Odası üzerine hazırlanan tez çalışmalarında ulaşılan ortak sonuçlar nelerdir?

Kuramsal Çerçeve

Destek eğitim odalarına verilen önemin artması ve destek eğitim odalarının daha bilinir hale gelmesi ile birlikte özellikle son yıllarda destek eğitim odaları üzerine yapılan akademik çalışmalarda bir artış görülmektedir. Son beş yıla kadar bu alanda yapılan sınırlı sayıda akademik çalışmaya rastlanırken son yıllarda konu hakkında hazırlanan lisansüstü tezlerde makale çalışmalarında belirgin bir artış görülmektedir. Tezler dışında yapılan çalışmalardan bir bölümü aşağıda sunulmaktadır:

Akay, Uzuner ve Girgin (2014) işitme engelli öğrencilerle gerçekleştirilen destek eğitim odası uygulamasındaki sorunlarla ilgili çalışmalarında destek eğitim odasında eğitim alan işitme engelli öğrencilerin akademik, sosyal ve iletişimsel becerilerinde gelişme gösterdiklerini gözlemlemiştir. Tortop ve Dinçer (2016) destek eğitim odalarında üstün yetenekli öğrencilere eğitim veren öğretmenlerle yaptıkları çalışma sonucunda öğretmenlerin okul yönetiminden destek gördüklerini fakat öğretim ortamının ve öğretim materyallerinin yetersiz olduğunu belirlemiştir. Kale ve Demir (2017) ilkokullarda destek eğitim odasında verilen eğitimin Türkçe ve matematik başarısına etkisini inceledikleri çalışmalarında destek eğitim odasında eğitim alan öğrencilerin Türkçe ve matematik derslerindeki başarılarının arttığı sonucuna ulaşmıştır. Tunalı (2018) ortaöğretim kurumlarında destek eğitim odalarında görev yapan öğretmenlerle yaptığı çalışma sonucunda katılımcılar, destek eğitim odası uygulamalarının öğrencilerin kültürel ve mesleki eğitim ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kaldığını bununla birlikte öğrencilere akademik, bireysel ve sosyal yönden çeşitli katkılar sağladığını belirtmiştir. Yazarkan (2020) ise destek eğitim odasında görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşleri üzerine yaptığı çalışmada, öğrencinin özel eğitim gereksinim türünün ve veli desteğinin destek eğitim odasının başarısını etkilediği sonucuna ulaşmıştır. Yazıcıoğlu (2020) destek eğitim odalarında görev yapan öğretmenlerin görüşlerini aldığı çalışmada okul yönetimlerinin destek eğitim odalarına destek verdiğini fakat fiziki imkânların destek eğitime uygun olmadığını ve destek eğitim odalarının işlevsel olmadığı bulgularına ulaşmıştır. Güven (2021) destek eğitim odalarında görev yapan öğretmenlerin rol ve sorumlulukları üzerine yaptığı çalışmada destek eğitim odasında görev yapan öğretmenlerin sadece öğretim rolünü üstlendiğini danışmanlık sorumluluğunun genellikle okulda görev yapan rehberlik öğretmenlerine kaldığı sonucuna ulaşmıştır.

Seyhan ve Akduman (2015) engelli öğrencilerin eğitimi üzerine yaptıkları incelemede Türkiye’de engel gruplarına sağlanan haklar, eğitim olanakları ve ortam düzenlemelerinde her ne kadar olumlu gelişmeler yaşansa da, yapılanların henüz gereksinimleri karşılamaktan uzak olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Bununla birlikte özel eğitim alanında hazırlanmış lisansüstü tez çalışmalarının incelendiği çeşitli çalışmalar da mevcuttur. Bu çalışmalardan biri Metin (2013) tarafından okul öncesinde kaynaştırmaya ilişkin yapılan tez çalışmalarının incelenmesidir. Yazar araştırması sonucunda çocukların ve okul yöneticilerinin kaynaştırma eğitimi hakkındaki görüşlerinin yeterince alınmadığı sonucuna ulaşmıştır. Ateş ve Mazı (2017) ülkemizde üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi üzerine yapılan tez çalışmalarını inceledikleri araştırmanın sonucunda üstün yetenekli öğrencileri belirlemede öğretmenlerin birinci derecede sorumlu oldukları fakat öğretmenlerin bu alanda yeterince bilgi sahibi olmadıkları sonucuna ulaşmıştır. Uysal, Koç ve Gürgür (2018) tarafından kaynaştırma öğrencilerine yönelik özel eğitim hizmetlerini konu alan çalışmaları sonucunda özel eğitim hizmetleri üzerine yapılan tez çalışmalarının sayısının son yıllarda arttığı ve genellikle görüş ve tutum üzerine çalışmalar yapıldığı sonucuna ulaşmıştır.

Görgün ve Melekoğlu (2019) özel öğrenme güçlüğü üzerine yapılan tez çalışmalarını incelemiş ve özel öğrenme güçlüğü ile ilgili alanyazının Türkiye’de gelişmesi için disiplinler arası çalışmalar başta olmak üzere bilimsel araştırmaların artması gerektiği sonucuna ulaşmıştır. Ayvaz (2020) sosyal bilgiler alanında kaynaştırma eğitimine ilişkin hazırlanmış tez çalışmalarını incelemiş ve öğretmenlerin bireyselleştirilmiş eğitim planı (BEP) hazırlama konusunda eksikleri olduğu sonucuna ulaşmıştır.

2.YÖNTEM

Çalışmada Türkiye’de destek eğitim odaları üzerine hazırlanmış olan lisansüstü tez çalışmaları incelenmiştir. Yapılan çalışma nitel araştırma desenlerinden tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma yöntemleri veri toplanması, dokümanların incelenmesi ve analizinin, tablo ve sayılarla ifade edilmesi süreçlerini içinde barındırır (Creswell, 2016; Ayvaz, 2020). Tarama modelleri geçmişte ya da halen var olan bir durumu, var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan nesne kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2012). Veri toplama sürecinde ise destek eğitim odaları üzerine ülkemizde hazırlanmış lisansüstü tez çalışmalarına ulaşabilmek için araştırma yöntemi olarak sistematik derleme yöntemi kullanılmıştır. Sistematik derleme, araştırma sorularına ve probleme cevap bulmak için o alanda yayınlanmış çalışmaların kapsamlı bir biçimde taranması çeşitli dâhil etme ve dışlama kriterleri kullanılarak çalışmaların belirlenmesi, nicel, nitel ve karma araştırma yöntemlerini incelemesi ve çalışmalarda yer alan bulguların sentez edilmesi şeklinde tanımlanmaktadır (Higgins ve Green, 2011; Uysal, Koç ve Gürgür, 2018). Yapılan çalışmada destek eğitim odaları üzerine yapılmış olan tüm çalışmalar incelenip belirli kriterlere göre değerlendirileceği için sistematik derleme yönteminin kullanılması uygun görülmüştür.

Veri Toplama Süreci

Ülkemizde özel eğitime verilen önem her geçen gün artmaktadır. Özel eğitim gereksinimi olan öğrenciler kaynaştırma/bütünleştirme uygulamaları ile okul içinde ve okul dışında desteklenerek en iyi şekilde eğitim almaları sağlanmaya çalışılmaktadır. Okul içi destek eğitim hizmetlerinde en yaygın kullanılan destek eğitim yöntemi destek eğitim odalarıdır. Bu nedenle araştırmacılar tarafından destek eğitim odaları üzerine bir çalışma yapılmasına karar verilmiştir. Yapılan ön inceleme sonucunda destek eğitim odaları üzerine yapılan lisansüstü tez çalışmalarının son yıllarda arttığı ve destek eğitim odaları üzerine yapılmış lisansüstü tez çalışmalarını doğrudan inceleyen bir araştırmacının olmadığı görülmüştür. Bu nedenlerden dolayı destek eğitim odaları üzerine hazırlanmış lisansüstü tez çalışmalarının incelenmesine yönelik bir çalışmanın yapılmasına karar verilmiştir.

Ardından YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden “kaynak oda” anahtar sözcüğü ile bir tarama gerçekleştirilmiştir. Çünkü destek eğitim odası kaynaklarda daha önceki yıllarda kaynak oda olarak geçmektedir. Daha sonra araştırmacının diğer anahtar sözcükleri olan “destek eğitim odası”, “destek eğitim odaları” ve “destek oda” anahtar sözcükleri ile herhangi bir filtreleme yapılmadan tarama yapılmıştır. Yapılan tarama sonucunda kaynak oda anahtar sözcüğüne ilişkin 36 tez çalışması, destek eğitim odası anahtar sözcüğüne ait 36 tez çalışması, destek eğitim odaları anahtar sözcüğüne ait 16 tez çalışması ve destek oda anahtar sözcüğüne ait 14 tez çalışması olmak üzere toplam 102 tez çalışmasına ulaşılmıştır.

Bir sonraki adımda araştırmacılar bu çalışmada kullanılacak dahil etme ve dışlama kriterlerini belirlemiştir. Buna göre dahil etme kriterleri olarak; tez adında destek eğitim odası/odaları ifadesinin geçmesi, tez konusunun destek eğitim odaları ile ilgili olması, tezlerin veri toplama sürecinde katılımcı olarak destek eğitim odasında görev yapan öğretmenlerin veya okulunda destek eğitim odası bulunan okul yöneticilerinin katılmış olması, yine aynı şekilde tez çalışmalarının veri toplama sürecinde katılımcı olarak destek eğitim odasında öğrenim gören öğrencilerin veya öğrenci velilerinin bulunması şeklinde dört ana kriter belirlenmiştir. Dışlama kriteri olarak ise, kaynaştırma veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili olup doğrudan destek eğitim odası ile ilişkili olmayan çalışmalar, destek eğitim odası dışında diğer destek eğitim hizmetlerini içinde barındıran çalışmalar, destek eğitim hizmetleri ile ilgili olup destek eğitim odaları ile bağlantılı kişilerin veri toplama sürecine dahil edilmediği çalışmalar şeklindedir.

Belirlenen kriterlere göre tüm tez çalışmaları incelenmiştir. Dahil etme kriterlerini sağlamayan çalışmalar, farklı anahtar sözcüklerle yapılan taramada ortak olarak bulunan tez çalışmaları çıkartıldıktan sonra dahil etme kriterlerine uygun otuz farklı lisansüstü tez çalışması bulunmuştur. Bulunan bu 30 çalışma araştırmacılar tarafından ayrıntılı olarak incelenmek üzere dosyalanmıştır.

Bir sonraki adımda araştırma sürecinde kullanılacak 30 tez çalışması araştırmanın alt problemleri dikkate alınarak hazırlanan kontrol listesine göre araştırmacılar tarafından ayrıntılı olarak incelenmiştir. Kontrol listesinde; tezin yayın yılı, tezin hangi lisansüstü eğitim kademesinde hazırlandığı, tezlerin konusu, tezlerde çalışma grubunda yer alan katılımcıların türü ve sayısı, tez çalışmalarında kullanılan araştırma deseni ve araştırma yöntemi, tez çalışmalarından elde edilen sonuçlara ilişkin değerlendirme kriterleri bulunmaktadır.

Verilerin Analizi

Araştırmanın amacına uygun olarak veri toplama sürecinde hazırlanan kontrol listesinden elde edilen tüm veriler araştırmacılar tarafından toplanmış ve karşılaştırılmıştır. Ortaya çıkan veriler Excel programı kullanılarak tablolaştırılmıştır. Verilerin yüzde ve frekans değerleri hesaplanmıştır. Elde edilen betimsel analiz sonuçları bulgular bölümünde tablolar halinde sunulmuştur.

Geçerlik ve Güvenirlik

Geçerlilik ve güvenilirlik, araştırma sonuçlarının inandırıcılığını sağlamak açısından önemlidir. Nitel bir araştırmada elde edilen verilerin ayrıntılı olarak raporlaştırılması ve verilerin nasıl toplandığı ve sonuçlara nasıl ulaşıldığı hakkında yeterli bilginin verilmesi geçerliğin sağlanması açısından önemlidir (Yıldırım ve Şimşek, 2014). Bu nedenle araştırmanın geçerliğini arttırmak için veri toplama süreci ve veri toplanırken kullanılan kriterler ayrıntılı olarak anlatılmıştır. Bununla birlikte araştırmanın güvenilirliğini arttırmak için Ulusal Tez Merkezi üzerinden yapılan tarama çalışmaları üç araştırmacı tarafından yapılmış elde edilen araştırma sonuçları karşılaştırılmıştır. Bulunan tüm tez çalışmaları dahil etme kriterlerine göre üç araştırmacı tarafından ayrı ayrı kontrol edilmiş ve üç araştırmacının da ortak olarak belirlediği 30 tez çalışması araştırmaya dahil edilmiştir. Yine aynı şekilde araştırmacıların birlikte hazırladığı kontrol listesine göre yapılan değerlendirme sonucunda elde edilen veriler de karşılaştırılarak yapılan çalışmanın güvenilirliği arttırılmaya çalışılmıştır.

3. BULGULAR

Destek eğitim odaları üzerine yapılmış lisansüstü tez çalışmaları Ulusal Tez Merkezi üzerinden destek eğitim odaları ile bağlantılı dört anahtar sözcük kullanılarak taranmıştır. Yapılan tarama sonucunda 102 tez çalışmasına ulaşılmıştır. Ulaşılan tez çalışmaları araştırmacılar tarafından dahil etme kriterlerine göre tekrar değerlendirilmiştir. Araştırmacıların ortak kararıyla 30 lisansüstü tez çalışması belirlenmiştir. Bu tez çalışmalarından elde edilen bulgular araştırmanın amacına ve araştırmanın alt problemlerine uygun olarak başlıklar halinde incelenmiştir.

Destek Eğitim Odaları Üzerine Hazırlanan Tezlerin Yıllara ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Destek eğitim odaları üzerine yapılan lisansüstü tez çalışmalarının yıllara göre dağılımı incelendiğinde bu alanda yapılan ilk çalışmanın 2001 yılında Ünsal tarafından hazırlanan ‘‘Zihin özürli özel sınıf öğrencilerine öğretmenlerinden dönüt ve/veya pekiştirici talep etmenin etkileri’’ isimli doktora tezidir. Bu alanda hazırlanan tez çalışmaları özellikle son yıllarda artış göstermiştir. Destek eğitim odalarına ilişkin hazırlanan tez çalışmalarının yıllara göre dağılımını gösteren tablo aşağıda sunulmuştur.

Tablo 1. Destek Eğitim Odaları Üzerine Hazırlanan Tezlerin Yıllara ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Yıl	Yayınlanma Eğitim Düzeyi	f	%
2001	Doktora	1	3,33
2007	Y. Lisans	1	3,33
2008	Y. Lisans	1	3,33
2011	Y. Lisans	1	3,33
2012	Doktora	1	3,33
2013	Y. Lisans	1	3,33
2014	Doktora	1	3,33
2015	Y. Lisans	1	3,33
2016	Doktora(1), Y. Lisans(1)	2	6,66
2017	Doktora(1), Y. Lisans(3)	4	13,33
2018	Doktora(2), Y. Lisans(1)	3	10,00
2019	Doktora(2), Y. Lisans(10)	12	40,00
2020	Doktora	1	3,33
Toplam		30	100

Tablo 1 incelendiğinde, destek eğitim odalarına ilişkin 2001-2020 yılları arasında toplam 30 tez çalışması yapıldığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte konu hakkında her yıl tez çalışması yapılmadığı görülmektedir. 2001-2007 yılları arasında konu üzerine tez çalışması yapılmadığı anlaşılmaktadır. Aynı zamanda 2009 ve 2010 yıllarında da destek eğitim odaları üzerine tez çalışması yayınlanmamıştır. 2016 yılından itibaren konuya ilişkin hazırlanan tez çalışmalarında artış olduğu görülmektedir. Destek eğitim odalarına üzerine en fazla tez çalışması 12 tez çalışmasının yayınlandığı 2019 yılıdır. Ülkemizde özel eğitime verilen önemin artması ve destek eğitim hizmetlerinin yaygınlaşmasının bu alanda yapılan

lisansüstü çalışmaların artmasına katkıda bulunduğu söylenebilir. Özellikle son beş yıllık süreçte hem genel olarak özel eğitim alanında hem de destek eğitim odaları özelinde hazırlanan tez çalışmaları ve makalelerde önemli ölçüde artış olduğu görülmüştür. 2020 yılında ise artış yöneliminin aksine destek eğitim odaları üzerine sadece bir tez çalışması yayınlandığı görülmüştür. Bu durumun ise tüm Dünya'yı etkisi altına alan Covid-19 salgınından dolayı eğitim etkinliklerinin uzaktan eğitim araçları ile yürütülmesinden kaynaklandığı düşünülebilir. Çünkü, 2020 yılı mart ayından itibaren destek eğitim odalarında yürütülen yüz yüze eğitim faaliyetleri durdurulmuştur. Bu durum tez çalışmalarını yürüten araştırmacıların veri toplamasını zorlaştırmıştır. Böylece 2020 yılında destek eğitim odalarına ilişkin yayınlanan tez sayısı sadece bir adet olmuştur. 2020 yılında yayınlanan tez çalışması Yazçayır tarafından hazırlanan “Özel Gereksinimli Öğrencilere Yönelik Destek Eğitim Odası Uygulamalarının İncelenmesi” isimli doktora tezidir. Bu tez çalışması incelendiğinde veri toplama sürecinin 2018-2019 yıllarında tamamlandığı görülmektedir. Covid-19 salgınının etkisini kaybetmesi ve yüz yüze eğitime devam edilmesi ile birlikte destek eğitim odaları üzerine hazırlanacak lisansüstü tez çalışmalarının artarak devam edeceği öngörülebilir.

Destek eğitim odalarına ilişkin hazırlanmış tez çalışmalarının mezun olunan eğitim düzeyine göre dağılımı incelendiğinde tez çalışmalarının çoğunluğunun yüksek lisans tezi olduğu görülmüştür. Yayınlanan 30 tez çalışmasının 20'si (%66,67) yüksek lisans tezleridir. 10 tez çalışması ise (%33,3) doktora tezlerinden oluşmaktadır. Tablo 1 incelendiğinde 2016 yılından itibaren her yıl destek eğitim odaları üzerine doktora tezi hazırlandığı görülmektedir. En fazla doktora tezinin 2018 ve 2019 yıllarında ikişer doktora tezi hazırlandığı görülmektedir. En fazla yüksek lisans tezinin hazırlandığı yıl ise 10 yüksek lisans tezinin yayınlandığı 2019 yılıdır. Her iki eğitim düzeyinde de en fazla tez çalışmasının 2019 yılında yayınlandığı düşünüldüğünde Covid-19 salgını sona erdikten sonra destek eğitim odalarında yüz yüze eğitimin başlamasıyla birlikte bu alanda yayınlanacak doktora ve yüksek lisans tezlerinin artarak devam edeceği düşünülmektedir.

Destek Eğitim Odaları Üzerine Hazırlanan Tezlerin Konularına Göre Dağılımı

Destek eğitim odaları üzerine hazırlanan tez çalışmalarının konuları incelendiğinde bu çalışma kapsamında ele alınan 30 tez çalışmasının genel olarak 6 farklı konu başlığından oluştuğu görülmektedir. Aşağıda yer alan tabloda tez çalışmaları kapsamında incelenen konular ve bu konulara ait frekans ve yüzdeler görülmektedir.

Tablo 2. Destek Eğitim Odaları Üzerine hazırlanan Tezlerin Konuları

Konular	f	%
Destek Eğitim Odası Hakkındaki Görüşler	12	40,00
Destek Eğitim Süreci ve Etkililiği	8	26,67
Destek Eğitim Uygulamalarında Yaşanan Sorunlar	4	13,33

Öğretmen Yeterlikleri ve Özyeterlik Algıları	3	10,00
BEP (Bireyselleştirilmiş Eğitim Planları)	2	6,67
Destek Eğitimde STEM (Fen, Teknoloji, Mühendislik, Matematik)	1	3,33
Toplam	30	100

Tablo 2 incelendiğinde hazırlanan tez çalışmalarının 12'sinin (%40) destek eğitim odalarında görev yapan öğretmenlerin, okulunda destek eğitim odası bulunan okul yöneticilerinin ve öğrencisi destek eğitim odasında eğitim alan velilerin görüşlerini belirlemek üzere yapıldığı anlaşılmaktadır. Öğretmenler birincil veri kaynağı olduğu kabul edildiği için bu çalışmaların 10'unda sadece öğretmenlerin destek eğitim odaları hakkındaki görüşlerine yer verilmiştir. Destek eğitim odalarında yürütülen eğitim süreci hakkında da sekiz tez çalışması (%26,67) yapılmıştır. Bu çalışmalarda destek eğitim odasında yürütülen etkinliklerin uygulama süreci, yapılan çalışmaların değerlendirilmesi, destek eğitim sürecinin baştan sona izlenmesi, destek eğitim odalarında verilen eğitimin öğrenciler açısından etkililiği, destek eğitim odasında verilen eğitimin öğrenci gelişimine katkısının incelenmesi gibi farklı boyutlar yer almaktadır. Destek eğitim uygulamalarında yaşanan sorunlar ve destek eğitim odalarının ve destek eğitimde görevli öğretmenlerin ihtiyaçları (%13,33) ile destek eğitim odalarında görev yapan öğretmenlerin yeterlikleri ve öz yeterlik algıları üzerine yapılan çalışmalar (%10) da öne çıkan araştırma konuları arasındadır. Bunların dışında destek eğitim çalışmalarının yol haritası olan bireyselleştirilmiş eğitim planların geliştirilmesi ve uygulanması ile destek eğitim faaliyetlerinde STEM uygulamaları da incelenen diğer konulardır.

Destek Eğitim Odaları Üzerine Hazırlanan Tezlerin Kullanılan Araştırma Yöntemine Göre Dağılımı

Destek eğitim odalarına ilişkin hazırlanan tez çalışmalarında kullanılan araştırma yöntemleri incelendiğinde nitel yöntemle, nicel yöntemle, nitel ve nicel yöntemin birlikte kullanıldığı karma yöntemle yürütülen çalışmalar görülmüştür. Bununla birlikte deneysel ve yarı deneysel yöntemin kullanıldığı çalışmalar ile eylem araştırması yöntemiyle yürütülen çalışmalar da bulunmaktadır. Aşağıda yer alan tabloda destek eğitim odalarına ilişkin hazırlanan tez çalışmalarının kullanılan araştırma yöntemine göre dağılımı sunulmuştur.

Tablo 3. Tezlerin Araştırma Yöntemine Göre Dağılımı

Yöntem	f	%
Nitel	14	46,67
Karma	6	20,00
Deneysel ve Yarı Deneysel	4	13,33
Eylem Araştırması	4	13,33
Nicel	2	6,67

Toplam	30	100
---------------	----	-----

Tablo 3 incelendiğinde tez çalışmalarının yaklaşık yarısının (%46,67) nitel araştırma yöntemleri kullanılarak gerçekleştirildiği görülmektedir. Tez çalışmalarının konuları incelendiğinde çoğunluğunun destek eğitim odaları hakkında görüşleri ortaya çıkarmak üzere yapıldığı görülmektedir. Destek eğitim odaları hakkındaki görüşlerin alındığı çalışmalarda genellikle nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu durumda nitel yöntemin diğer yöntemlere göre öne çıkmasına neden olmuştur. Bununla birlikte her beş tez çalışmasından biri ise nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanıldığı karma yöntemle hazırlanmıştır. Karma yöntemle hazırlanan tez çalışmaları genellikle destek eğitim sürecine ilişkin hazırlanan tez çalışmalarında kullanılmıştır. Destek eğitim sürecinin etkililiği üzerine odaklanan çalışmalarda genelde deneysel yöntem tercih edilmiştir. Eylem araştırması ve nicel yöntem de tez çalışmalarında kullanılan diğer araştırma yöntemleridir.

Destek Eğitim Odaları Üzerine Hazırlanan Tezlerin Katılımcı Türü ve Katılımcı Sayısına Göre Dağılımı

Destek eğitim odaları üzerine hazırlanan tez çalışmalarının veri toplama sürecinde okulunda destek eğitim odası bulunan okul yöneticilerinin, destek eğitim odalarında görev yapan öğretmenlerin, destek eğitim odasında eğitim alan öğrencilerin ve öğrencisi destek eğitim odasında öğrenim gören veliler katılımcı olarak yer almıştır. Bu çalışma kapsamında kullanılacak tez çalışmaları belirlenirken özellikle veri toplama sürecinde yukarıda sayılan gruplardan en az birinin katılımcı olarak çalışmada yer alması önemsenmiştir. 2016 yılında hazırlanan yüksek lisans tezinde yukarıda yer alan grupların tamamı veri toplama sürecinde katılımcı olarak yer almıştır. Destek eğitim odaları üzerine hazırlanan tez çalışmalarının veri toplama süreçlerinde katılımcı olarak yer alanlara ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo.4 Destek Eğitim Odaları Üzerine Hazırlanan Tezlerin Katılımcı Türü ve Katılımcı Sayısına Göre Dağılımı

Yayınlanma Yılı	Eğitim Düzeyi	Katılımcılar ve Sayıları	f
2001	Doktora	Öğretmen (3), Öğrenci (6)	9
2007	Y. Lisans	Öğretmen (13), Yönetici (22)	35
2008	Y. Lisans	Öğrenci (5)	5
2011	Y. Lisans	Öğrenci (3), Öğretmen (1)	4
2012	Doktora	Öğrenci (17)	17
2013	Y. Lisans	Öğretmen (20)	20

2014	Doktora	Öğretmen (84)	84
2015	Y. Lisans	Öğretmen (10)	10
2016	Doktora	Öğretmen (3), Öğrenci (2)	5
2016	Y. Lisans	Öğretmen (4), Öğrenci (1), Yönetici (1), Veli (1)	7
2017	Y. Lisans	Öğretmen (23)	23
2017	Y. Lisans	Yönetici (5), Öğretmen (8)	23
2017	Doktora	Öğrenci (6)	6
2017	Y. Lisans	Yönetici (20), Öğretmen (19)	39
2018	Y. Lisans	Öğretmen (26), Veli (8)	34
2018	Doktora	Öğrenci (9), Öğretmen (25), Veli (22)	56
2018	Doktora	Öğrenci (79)	79
2019	Y. Lisans	Öğretmen (116)	116
2019	Y. Lisans	Öğretmen (25), Veli (25)	50
2019	Y. Lisans	Öğretmen (313)	313
2019	Y. Lisans	Öğretmen (35)	35
2019	Y. Lisans	Öğretmen (20)	20
2019	Y. Lisans	Öğretmen (15)	15
2019	Y. Lisans	Öğrenci (3)	3
2019	Doktora	Öğretmen (583), Yönetici (212)	795
2019	Doktora	Yönetici (10), Öğretmen (20)	30
2019	Y. Lisans	Öğretmen (6), Veli (6)	12
2019	Y. Lisans	Öğrenci (40)	40

2019	Y.	Öğretmen (207)	207
	Lisans		
2020	Doktora	Öğrenci (17), Veli (2), Öğretmen (5)	24
Toplam			2116

Tablo 4 incelendiğinde destek eğitim odalarına ilişkin yayınlanan 30 tez çalışmasından 24'ünde (%80) destek eğitim odalarında görev yapan öğretmenler katılımcı olarak yer almıştır. 30 tez çalışmasından 12'sinde (%40) destek eğitim odasında eğitim alan öğrenciler katılımcı olarak yer almıştır. Yayınlanan tez çalışmalarının altısında (%20) okulunda destek eğitim odası bulunan okul yöneticileri veri toplama sürecine katılmıştır. Aynı şekilde yine altı farklı çalışmada (%20) destek eğitim odasında eğitim alan öğrencisi olan veliler tez çalışmalarının veri toplama sürecinde katılımcı olarak yer almıştır.

Destek eğitim odalarına ilişkin hazırlanan 30 tez çalışmasında toplam 2116 paydaşın veri toplama sürecine katıldığı görülmektedir. Veri toplama sürecinde en fazla sayıda destek eğitim odasında görev yapan öğretmenler katılımcı olarak yer almıştır. 2116 katılımcının 1603'ü (%75,76) öğretmenlerden oluşmaktadır. Bu durumda destek eğitim odaları hakkında öğretmenlerin birinci derecede veri kaynağı olarak görülmesinin, bazı tez çalışmalarının sadece öğretmenlerin destek eğitim odaları hakkındaki görüşlerine odaklanmasının etkili olduğu düşünülmektedir. Öğretmenlerden sonra okulunda destek eğitim odası bulunan okul yöneticileri tez çalışmalarına en fazla katılımı sağlamıştır. Toplam 261 okul yöneticisi (%12,33) altı farklı tez çalışmasında veri toplama sürecinde katılımcı olarak yer almıştır. Destek eğitim odasında eğitim alan 188 öğrenci (%8,89) 12 farklı tez çalışmasında veri toplama sürecinde katılımcı olarak yer almıştır. 2019 yılında hazırlanan bir doktora tezinde 212 okul yöneticisi yer almıştır. Bu durum da okul yöneticilerinin daha az tez çalışmasına katılmasına rağmen öğrencilere göre daha yüksek düzeyde katılımcı olmalarına sebep olmuştur. Bununla birlikte 64 öğrenci velisi de (%3,02) tez çalışmalarının veri toplama sürecinde katılımcı olarak yer almıştır.

Hazırlanan tez çalışmaları genel olarak değerlendirildiğinde destek eğitim odası ile bağlantısı olan tüm paydaşlar veri toplama sürecinde yer almıştır. Bu durum hem toplanan verilerin geçerliğini arttıracak hem de destek eğitim odaları hakkında daha doğru bilgilere ulaşılmasını sağlayacaktır.

Destek Eğitim Odalarına İlişkin Hazırlanan Tez Çalışmalarında Ulaşılan Ortak Sonuçların Değerlendirilmesi

Destek eğitim odalarına ilişkin hazırlanan tez çalışmalarında ulaşılan araştırma sonuçları incelenmiş ve bu sonuçlardan ortak olanlar Tablo 2'de yer alan araştırma konuları dikkate alınarak sınıflandırılmıştır. Aşağıda konu başlıklarına göre ulaşılan ortak sonuçlar ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Tez çalışmaları kapsamında en çok üzerinde durulan konu destek eğitim odaları hakkındaki görüşlerdir. Bu kapsamda toplam 12 farklı tez çalışması yapılmıştır. Ulaşılan araştırma sonuçları incelendiğinde; okul yöneticilerinin genellikle destek eğitim çalışmalarını destekledikleri, destek eğitim odalarında görev yapan öğretmenlerin hizmetiçi eğitimlerle desteklenmesi gerektiği, destek eğitim odalarının fiziki imkanlarının iyileştirilmesi ve kullanılan araç gereçler ve eğitim materyalleri bakımından desteklenmesi gerektiği ortaya çıkan ortak sonuçlardır. Bununla birlikte destek eğitim odalarında görev yapan öğretmen, yönetici ve velilerin çoğunluğu destek eğitimin öğrenciler açısından faydalı ve etkili olduğunu ifade etmiştir.

Destek eğitim süreci üzerine yürütülen tez çalışmalarında ise destek eğitim odalarının fiziki şartlarının ve ortamının düzenlenmesi gerektiği, velilerin destek eğitim sürecine daha fazla dahil edilmesinin sağlanmasının önemli olduğu, destek eğitim odalarında görev yapan öğretmenlerle sınıf ve branş öğretmenleri arasında iletişim eksiklikleri olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Fakat tüm bunlara rağmen destek eğitim odasında yürütülen çalışmalarının öğrenciler açısından gerekli ve faydalı olduğu belirtilmektedir.

Destek eğitim odalarında yaşanan sorunlar incelendiğinde diğer sonuçlara benzer şekilde fiziki imkanlar, eğitim ortamı, araç gereçler ve eğitim materyalleri açısından sorun yaşandığı belirtilmektedir. Aynı zamanda velilerin ilgisizliği ve destek eğitim odalarında görevlendirilen öğretmenlerin yeteri kadar uzman olmaması ortaya çıkan diğer sorunlardır.

Destek eğitim odalarında görev yapan öğretmenlerin yeterlikleri ve öz yeterlik algısı üzerine yapılan çalışmalarda hizmetiçi eğitim faaliyetlerinin artırılması gerektiği, destek eğitim odalarında mümkün olduğunca özel eğitim öğretmenlerinin görevlendirilmesinin daha faydalı olacağı belirtilmektedir.

4. SONUÇ ve TARTIŞMA

Çalışmada ülkemizde sayısı her geçen gün artan destek eğitim odaları üzerine yapılmış lisansüstü tez çalışmalarının genel bir incelenmesi yapılarak bu alanda çalışma yapacak araştırmacılara yol gösterici olmak amaçlanmıştır. Özellikle son yıllarda destek eğitim odaları hakkında hazırlanan makale, bildiri ve tez çalışmalarında gözle görülür bir artış olduğu araştırmacılar tarafından fark edilmiş ve destek eğitim odaları üzerine bu çalışmanın yapılmasına karar verilmiştir. Ardından Ulusal Tez Merkezi üzerinden belirlenen anahtar sözcüklerle yapılan taramalar sonucunda 102 farklı tez çalışmasına ulaşılmıştır. Bu 102 tez çalışması araştırmacılar tarafından belirlenen dahil etme ve dışlama kriterleri dikkate alınarak incelenmiş ve dahil etme kriterlerini sağlayan 30 lisansüstü tez çalışması belirlenerek bu tez çalışmaları incelenmiştir.

Tez çalışmalarının yıllara göre dağılımı incelendiğinde bu alanda yapılan ilk çalışmanın 2001 yılında yapıldığı görülmüştür. 2001 yılından sonra bazı yıllar çalışma yapılmamış fakat 2016 yılından

sonra bu alanda yapılan çalışmaların sayısında bir artış meydana gelmiştir. Uysal, Koç ve Gürgür (2018) tarafından yapılan çalışmada elde edilen sonuçlar da bu durumu desteklemektedir. 2017 yılında dört, 2018 yılında üç ve 2019 yılında toplam 12 tez çalışması yayınlanmıştır. 2020 yılında pandemi nedeniyle sadece bir tez çalışması yayınlanmış bu çalışmanın da veri toplama süreci önceki yıllarda tamamlanmıştır. Pandemi sona erdikten sonra bu alanda yapılacak çalışmaların artarak devam edeceği öngörülmektedir.

Destek eğitim odaları üzerine yayınlanmış tez çalışmalarının 10'u (%33,3) doktora tezi, 20'si ise (%66,67) yüksek lisans tezlerinden oluşmaktadır.

Hazırlanan tez çalışmalarının konuları incelendiğinde genel olarak altı farklı konuda çalışma yapıldığı görülmektedir. Destek eğitim odalarında görev yapan öğretmenlerin, okulunda destek eğitim odası bulunan okul yöneticilerinin ve öğrencisi destek eğitim odasında eğitim alan velilerin destek eğitim odası hakkındaki görüşlerinin incelendiği çalışmalar çoğunluktadır (%40). Bu durum Uysal, Koç ve Gürgür (2018) tarafından yapılan çalışmada elde edilen sonuçlarla örtüşmektedir. Destek eğitim odalarındaki eğitim süreci ve verilen eğitimin etkiliği üzerine yürütülen çalışmalar da oldukça fazladır (%26,67). Destek eğitim uygulamalarında yaşanan sorunlar (%13,33) ve destek eğitim odalarında görev yapan öğretmenlerin yeterlikleri ve öz yeterlik algıları (%10,00) inceleme yapılan diğer konulardır. Son olarak BEP (Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı) ve STEM (Fen, Teknoloji, Mühendislik, Matematik) Eğitimi uygulamaları üzerine de tez çalışmaları yapıldığı görülmüştür.

Destek eğitim odalarına ilişkin yayınlanan tez çalışmalarında kullanılan araştırma yöntemleri incelendiğinde çalışmaların beş farklı araştırma yöntemi kullanılarak yürütüldüğü görülmektedir. Bu yöntemlerden en çok tercih edilenin 14 çalışma (%46,67) gerçekleştirilen nitel yöntem olduğu belirlenmiştir. Tez çalışmalarının %20'sinde karma yöntem kullanılmıştır. Deneysel ve yarı deneysel yöntem ile eylem araştırması yöntemi dörder çalışmada tercih edilmiştir. Bununla birlikte iki çalışmada ise nicel yöntem kullanılmıştır. Buna göre tez çalışmalarında en çok tercih edilen yöntemin nitel yöntem, en az tercih edilen yöntemin ise nicel yöntem olduğu ortaya çıkmaktadır.

Yayınlanan tez çalışmalarında destek eğitim odasının paydaşları olan öğretmen, öğrenci, okul yöneticisi ve velilerin çalışmaların veri toplama sürecinde katılımcı olarak dahil edildiği görülmüştür. Tez çalışmalarının yaklaşık %80'inde öğretmenler ve yaklaşık %40'ında öğrenciler katılımcı olarak yer almıştır. Bir tez çalışmasında ise destek eğitim odalarının tüm paydaşları veri toplama sürecinde katılımcı olarak yer almıştır.

Yayınlanan tez çalışmalarından ortaya çıkan sonuçlar incelendiğinde araştırmacılar genellikle destek eğitim odasının öğrenciler açısından faydalı ve yararlı olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuçlar Akay, Uzuner ve Girgin (2014), Erkan (2018), Kale ve Demir (2017) tarafından yapılan çalışmaları desteklemektedir. Yazıcıoğlu (2020) tarafından yapılan çalışmada destek eğitim odalarının işlevsel

olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Bu çalışmada incelenen tezlerde ise genellikle destek eğitim odalarının eksikleri olmasına rağmen etkili ve amaca hizmet ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

İncelenen tezlerden elde edilen sonuçlara göre genellikle okul yöneticilerinin destek eğitim çalışmalarını destekledikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç Yazıcıoğlu (2020), Tortop ve Dinçer (2016) çalışmaları ile örtüşmektedir.

İncelenen tezlerden elde edilen bir diğer bulgu ise destek eğitim odalarında görev yapan öğretmenlerin yeteri kadar uzman olmadığı ve bu öğretmenlerin hizmetiçi eğitim faaliyetleri yoluyla desteklenmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Öztürk (2020) ile Ateş ve Mazı (2017) de öğretmenlerin BEP hazırlama ve üstün yetenekli öğrencilere eğitim verme alanlarında yeterli bilgiye sahip olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Ayrıca yayınlanan tez çalışmalarından elde edilen diğer bir bulgu destek eğitim odalarının fiziki imkanları, eğitim materyalleri ve eğitim ortamları yönünden eksiklikler olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Yazıcıoğlu (2020), Tortop ve Dinçer (2016) yaptıkları çalışmalarda benzer sonuçlara ulaşmıştır.

Destek eğitim odalarının sayısı ülkemizde hızla artmaktadır. Bununla birlikte destek eğitim odaları üzerine hazırlanan araştırma makaleleri ve tez çalışmaları da özellikle son beş yılda büyük artış göstermiştir. Covid 19 salgınının hemen öncesinde 2019 yılında destek eğitim odalarına ilişkin 12 tez çalışması yapılmıştır. Pandeminin etkilerinin ortadan kalkması ve destek eğitim odalarında yüz yüze eğitim faaliyetlerinin tekrar başlaması ile birlikte bu alanda yapılacak çalışmalarda da bir artış yaşanması muhtemeldir. Bu çalışmada yaklaşık 20 yıl boyunca destek eğitim odaları üzerine hazırlanmış lisansüstü tez çalışmalarının genel bir görünümü ortaya konmaya çalışılmıştır. Böylece destek eğitim odaları üzerine yeni araştırmalara yol gösterici olmak amaçlanmıştır. İlerleyen yıllarda bu alanda çalışma yapacak araştırmacılar bu çalışmayı bir referans kaynağı olarak kullanarak destek eğitim odalarına ilişkin farklı araştırma konuları belirleyebilir veya destek eğitim odalarının incelenen tez çalışmalarında değinilmeyen farklı boyutlarına odaklanabilir.

Bu çalışma kapsamında incelenen lisansüstü tez çalışmalarının listesi Ek-1’de sunulmuştur.

5. KAYNAKÇA

- Akay, E., Uzuner, Y., ve Girgin, Ü. (2014). Kaynaştırmadaki işitme engelli öğrencilerle gerçekleştirilen destek eğitim odası uygulamasındaki sorunlar ve çözüm gayretleri. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 2(2), 43-68.
- Ateş, H., ve Mazı, M.G. (2017). Türkiye'de üstün yetenekliler eğitimi ile ilgili yapılan lisansüstü tezlere genel bir bakış, *Üstün Zekâlılar Eğitimi ve Yaratıcılık Dergisi*, 4(3), 33-57.
- Ayvaz Öztürk, S. (2020). Kaynaştırma eğitimine ilişkin sosyal bilgiler alanında yapılan çalışmaların incelenmesi. *Journal of Innovative Research in Social Studies*. 3(1), 70-89.
- Batu, S., ve Kırcaali İftar, G. (2010). Özel eğitim ortamları ve kaynaştırma. *Kaynaştırma* Ankara: Kök Yayıncılık. (s. 7-24).
- Birleşmiş Milletler. (1948). İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi. http://www.unicef.org/turkey/udhr/_gi17.html sayfasından 01 Mayıs 2021 tarihinde erişilmiştir.
- Birleşmiş Milletler. (1989). Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi. http://www.unicef.org/turkey/pdf/_cr23.pdf sayfasından 03 Mayıs 2021 tarihinde erişilmiştir.
- Görgün, B., ve Melekoğlu, M.A. (2019). Türkiye’de özel öğrenme güçlüğü alanında yapılan çalışmaların incelenmesi, *Sakarya University Journal Of Education*, 9(1) 83-106.
- Güven, D. (2021). Destek eğitim odası öğretmeninin rol ve sorumlulukları. *Trakya Eğitim Dergisi*, 11(1), 450-463.
- Kale, M., ve Demir, S. (2017). İlkokullardaki destek oda eğitiminin Türkçe ve matematik derslerindeki başarı üzerindeki etkisinin incelenmesi, *TÜBAV Bilim Dergisi*, 10 (4), 47-57.
- Karasar, N. (2012). Bilimsel araştırma yöntemleri, 24. Baskı Ankara: Nobel Yayınevi
- MEB Özel Eğitim Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü.(2019).https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_08/03045051_destek_egitim_odasi_kilavuz.pdf 21 nisan 2021 tarihinde alındı.
- MEB. (1961). 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu. <http://mevzuat.meb.gov.tr/html/24.html> sayfasından 10.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- MEB. (1973). <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.1739.pdf> erişim tarihi 3 mayıs 2021
- MEB. (2018). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/07/20180707-8.htm> 06 Mayıs 2021 tarihinde erişildi
- MEB.(1997).https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2012_10/10111011_ozel_egitim_kanun_hukmunda_kararname.pdf 08 Mayıs 2021 tarihinde erişildi
- Metin, Ş. (2013). Türkiye’de okul öncesinde kaynaştırmaya ilişkin yapılan çalışmaların incelenmesi, *Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1) 160-185.

Özbey, Ç. (2009). *Özel çocuklar ve terapi yöntemleri*. İnkılâp Yayınları.

Seyhan, B., ve Akduman, G. (2015). Ulusal yasalar ve yönetmelikler ile uluslararası sözleşmeler açısından engelli çocukların eğitim hakkı, Uluslararası Katılımlı III. Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Kongresi “Erken Müdahale”, 11-13 Mayıs 2015, Ankara.

T.C. Anayasası (1982) <https://www.anayasa.gov.tr/tr/mevzuat/anayasa/> Erişim tarihi 02 mayıs 2021 tarihinde alındı

Tortop, H.S., ve Dinçer, S. (2016). Destek eğitim odalarında üstün/özel yetenekli öğrencilerle çalışan sınıf öğretmenlerinin uygulama hakkındaki görüşleri , *Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 11-28.

Tunalı Erkan, D. (2018). Ortaöğretim kurumlarındaki destek eğitim odası uygulamasına ilişkin öğretmen görüşleri, *Uluslararası Liderlik Eğitimi Dergisi (ULED)*, 2, 2, 17-30.

Uysal, Ç., Koç, H., ve Gürgür, H. (2018). Kaynaştırma ortamındaki özel gereksinimli öğrencilere sunulan destek özel eğitim hizmetlerinin araştırmalar ışığında incelenmesi. M. A.

Melekoğlu, E. (Ed.), 28. *Ulusal Özel Eğitim Kongresi Tam Metin Bildiri Kitabı* 88-100 Eskişehir.

www.hurriyet.com.tr/egitim/destek-egitim-odalarinin-sayisi-400e-cikti-41426126 23 ocak 2020 tarihli haber erişim tarihi 5 mayıs 2021

Yazarkan, S. K. (2020). İlkokullardaki destek eğitim odası uygulamasına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri hakkında bir araştırma, *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 10 (3), 776-790.

Yazçayır, G. (2020). Özel gereksinimli öğrencilere yönelik destek eğitim odası uygulamalarının incelenmesi, Doktora Tezi Eskişehir

Yazıcıoğlu, T. (2020). Destek eğitim odalarında görev yapan öğretmenlerin destek eğitim odalarının işleyişine ilişkin görüşleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 21(2) 299-327.

Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2014). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayınevi.

EK 1. Bu Çalışma Kapsamında İncelenen Lisansüstü Tez Çalışmalarının Listesi

- Abu, N. (2018). *Üstün yetenekli öğrencilerin kaynaştırılmasına yönelik farklılaştırılmış fen etkinliklerinin değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Amasya
- Akay, E. (2011). *Kaynaştırma ortamındaki işitme engelli ilköğretim öğrencilerine sunulan destek eğitim odası sürecinin incelenmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir
- Akay, E. (2016). *Kaynaştırma ortamında eğitim alan işitme engelli öğrencilere destek özel eğitim hizmeti sunan eğitimciye yönelik mentörlük sürecinin incelenmesi*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir
- Akkoyun, A. (2007). *Rehberlik ve araştırma merkezi müdürlüğü personelinin kaynaştırma eğitimine ilişkin görüşleri (Batı Karadeniz Bölgesi Örneği)*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu
- Aydın, A. (2015). *Zihinsel yetersizliğe sahip öğrencilere destek eğitim odasında verilen eğitim hizmetlerine ilişkin öğretmen görüşleri*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu
- Biçer, A. (2019). *Stem yaklaşımına dayalı elektrik devre elemanları konusu öğretiminin 5. sınıf özel öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin akademik başarılarına ve kalıcılığına etkisi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Aksaray Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Aksaray
- Çağlar, N. (2017). *İlköğretim kurumlarındaki “destek eğitim odası (DEO)” uygulamasına ilişkin okul yöneticileri ve öğretmenlerin görüşlerinin incelenmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Dalga, R. (2019). *Destek eğitim odasında görev alan öğretmenlerin özel öğrenme güçlüğü olan öğrencilerle yaptıkları eğitim öğretime ilişkin görüş ve önerileri*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Demir, S. (2019). *İlkokullarda özel gereksinimli öğrencilerin eğitiminde karşılaşılan sorunların incelenmesi*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Filik, R. (2019). *Sınıf öğretmenlerinin destek eğitim odaları hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya
- Güven, D. (2019). *Zihin yetersizliği olan öğrencilerin devam ettiği destek eğitim odası hizmetine yönelik bir durum çalışması*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir

- Kaptan, Ö. (2019). *Kaynaştırma okullarındaki özel gereksinimli bireylere destek eğitim odasında eğitim veren öğretmenlerin süreç içerisinde karşılaştıkları güçlüklerin belirlenmesi.* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya
- Karasu, T. (2017). *Zihinsel engelli kaynaştırma öğrencilerinin din öğretimi bireyselleştirilmiş öğretim programının öğrencinin başarısına etkisi.* (Yayınlanmamış doktora tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum
- Kıış, H. (2013). *Destek eğitim odalarındaki uygulamalara ilişkin rehber öğretmenler ve özel eğitim sınıf öğretmenlerinin görüşleri.* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu
- Kol, Ç. (2016). *Kaynaştırma ortamında bulunan işitme kayıplı öğrenci için bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme sürecinin incelenmesi: Bir Eylem Araştırması.* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir
- Kotil, B. (2019). *Destek eğitim odası uygulamalarının ve fiziki koşullarının incelenmesi.* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya
- Nar, B. (2017). *Üstün / özel yetenekli öğrencilere yönelik destek eğitim odası uygulaması: sınıf öğretmenlerinin öz yeterlikleri ve görüşleri.* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul
- Öpengin, E. (2018). *İlkokul düzeyindeki üstün yetenekli öğrencilere yönelik destek eğitim odasının yürütülmesinde karşılaşılan sorunlar ve sorunlara yönelik çözüm müdahaleleri.* (Yayınlanmamış doktora tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir
- Özcan, D. (2014). *Özel eğitim öğretmenlerinin program geliştirme ihtiyaçlarına yönelik oluşturulan programın etkililiği.* (Yayınlanmamış doktora tezi). Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Lefkoşa
- Pemik, K. (2017). *Özel yetenekli öğrencilere destek odasında verilen eğitime ilişkin okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin görüşleri.* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Pesen, H. (2019). *Destek eğitim odası uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi.* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siirt
- Sayan, A. (2019). *Destek eğitim odalarında eğitim alan okul öncesi kaynaştırma öğrencilerinin gelişimlerinin incelenmesi.* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi ve İstanbul Sebahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul

- Semiz, N. (2018). *Özel gereksinimli öğrencilere yönelik destek eğitim odası uygulamalarına ilişkin öğretmen ve aile görüşlerinin belirlenmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu
- Sezer, A. (2019). *Destek eğitim odalarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin destek eğitim programlarına ilişkin görüşleri*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum
- Tamas, G. (2019). *Sınıf öğretmenleri ve velilerin destek eğitim odası uygulamalarına ilişkin görüşleri*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Bayburt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bayburt
- Tuzkan, F. (2019). *Üstün yetenekli öğrencilere eğitim veren öğretmenlerin yaratıcılığı teşvik etme ve farklılaştırılmış öğretim verebilme öz yeterliklerinin incelenmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Bahçeşehir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Uysal, A. (2001). *Zihin özürlü özel sınıf öğrencilerine öğretmenlerinden dönüt veya pekiştireç talep etmeyi öğretmenin etkileri*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir
- Ünal, H. (2008). *Birlikte eğitim ortamındaki zihinsel yetersizlikten etkilenmiş öğrencilere destek eğitim odasında verilen destek eğitimin etkililiği*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Ünay, E. (2012). *Bireysel destek eğitiminin kaynaştırma öğrencilerinin matematik başarıları ve özyeterlilik alguları üzerindeki etkililiği*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir
- Yazçayır, G. (2020). *Özel gereksinimli öğrencilere yönelik destek eğitim odası uygulamalarının incelenmesi*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir

Extended Abstract

In our country, various educational activities are carried out for students with special education needs. These studies consist of studies carried out in and out of school. The most important of the studies carried out in the school is the support training rooms. Support education rooms include educational activities carried out individually or in small groups by a specialist teacher in a special field using special materials for gifted or mildly mentally retarded students. . The number of support training rooms in our country has been increasing rapidly, especially in recent years. However, thesis studies and other academic studies in this field have increased especially in the last 5 years. Within the scope of this study, it is aimed to examine in detail the postgraduate thesis studies on support education rooms in our country until the end of 2020 and to evaluate these thesis studies according to various variables. In this context, all postgraduate thesis studies were scanned using the keywords determined by the researchers in the YÖK National Thesis Center system. A total of 102 postgraduate thesis studies related to support training rooms were reached. In this study, systematic review method was used. In accordance with this method, inclusion and exclusion criteria were determined jointly by 3 researchers. . These 102 theses, which were found as a result of the screening, were evaluated by the researchers considering the inclusion and exclusion criteria. As a result, 30 postgraduate thesis studies that met the inclusion criteria were evaluated.

The 30 thesis studies evaluated were examined in detail by 3 different researchers according to various variables such as the year of the thesis, the type of the thesis, the subject of the thesis, the method used in the thesis, the type and number of the participants in the study group of the thesis. . The results were compared to increase the reliability of the study. Obtained findings are presented in tables. At the same time, the common results of the thesis studies were examined by the researchers. The findings and the common results were discussed in the light of previous academic studies in this field, and at the end of the study, various suggestions were made for researchers who will conduct new studies in this field.

When the findings obtained as a result of the research were examined, it was seen that 30 postgraduate thesis studies were carried out on support training rooms according to the inclusion criteria determined by the researchers. These studies were carried out between 2001 and 2020. The most studies were prepared in 2019, when a total of 12 graduate thesis studies were prepared. 10 of the thesis studies prepared are doctoral and 20 of them are master's theses. When the thesis studies are examined according to their subjects, it is seen that studies are generally conducted to determine the opinions about support training rooms. In addition, the effectiveness of the support education process and the problems experienced in the support education process are among the other subjects examined. When the thesis studies are examined according to the research method used in the study, it is seen that almost half of the thesis studies are prepared using the qualitative method. At the same time, decisive method, in which qualitative and quantitative methods are used together, and action research with experimental methods are other methods. During the data collection process of 30 postgraduate thesis studies, a total of 2116 different participants were studied. . Among the participants are school administrators, teachers, students and parents who are the stakeholders of the support education rooms.

When the common results of the postgraduate thesis studies on support education rooms are examined, it is seen that school administrators generally have a positive attitude towards support education rooms and play an

auxiliary role. It has been determined that the teachers working in the support training rooms should be supported with in-service training activities to be organized. Other results found that the physical facilities of the support training rooms are insufficient, that the support training rooms have deficiencies in terms of equipment and training materials, and that these materials should be increased and diversified. In addition, it has been concluded that parents who have students attending support education rooms should take a more active role in the process. With the decrease of the effects of the Covid 19 epidemic, which has affected our country and the whole world, it is predicted that the studies to be carried out in this field will increase and diversify both numerically and qualitatively.